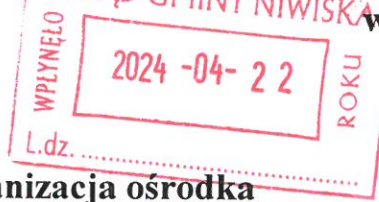

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niwiskach za 2023r.

I. Organizacja ośrodka

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niwiskach udziela pomocy osobom potrzebującym z terenu gminy Niwiska poprzez realizację zadań zleconych, rządowych i zadań własnych gminy.

1. Dokumenty regulujące funkcjonowanie OPS (statut, regulamin, uchwały nr, z dnia):

- 1) Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niwiskach zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy Niwiska Nr XXXIV/186/2017 z dnia 29 marca 2017r.
- 2) Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niwiskach wprowadzony Zarządzeniem Nr 0161/4/04 Kierownika GOPS w Niwiskach z dnia 31.08.2004r. zmieniony Zarządzeniami Kierownika GOPS Nr 0161/2/2008 z dnia 01.10.2008r., Nr 0161/2/2009 z dnia 01.04.2009r., Nr 0161/4/2009 z dnia 15.07.2009r. Nr 4/2016 z dnia 26 kwietnia 2016r., Nr 3/2017 z dnia 31.03.2017 Nr 4/2017 z dnia 28.04.2017r., Nr 1/2020 z dnia 1.09.2020r., Nr 4/2020 z dnia 31.12.2020r., Nr 6/2022 z dnia 28.12.2022r.

2. Zakres ustawowy działań ośrodka pomocy społecznej:

ośrodek realizuje zadania wynikające bezpośrednio z poniżej wymienionych ustaw z dnia:

- 1) 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.- Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.),
- 2) 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. - Dz. U. 2024r., poz. 323),
- 3) 7.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j.- Dz. U z 2023, poz. 1993),
- 4) 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j.- Dz. U. z 2024 poz. 146),
- 5) 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023r. poz. 2424),
- 6) 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.- Dz. U. z 2024r. poz.424),
- 7) 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (t.j.- Dz. U. z 2023r. poz. 1426 ze zm.),
- 8) 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023r. poz. 1923),

jak również posilkuje się przepisami prawa zawartymi w ustawach z dnia:

- 1) 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),
- 2) 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.- Dz. U z 2023 poz. 2151),
- 3) 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.- Dz. U. z 2023r. ,poz.1939),
- 4) 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz.2123 ze zm.),
- 5) 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j.- Dz. U. z 2022 r. , poz. 2039),
- 6) 27 sierpnia 2009r. r. o finansach publicznych (t.j.- Dz. U z 2023r., poz. 163 ze zm.),
- 7) 29 stycznia 2004 r. o prawie zamówień publicznych (t.j.- Dz. U. z 2023 r. , poz.1270 ze zm.),
- 8) 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.- Dz. U. z 2024 poz. 497),
- 9) 14 czerwca 1960r Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.- Dz. U. z 2023r.,poz.775 ze zm.),

3. Struktura organizacyjna GOPS

W skład struktury organizacyjnej GOPS wchodzi stanowiska: kierownika GOPS, wieloosobowe stanowisko pracownika socjalnego, stanowisko ds. świadczeń rodzinnych, stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, stanowisko ds. obsługi finansowo-księgowej, stanowisko asystenta rodziny, Klub Seniora.

Zadania gminy z zakresu przyznawania świadczeń i organizacji pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej realizuje trzech pracowników socjalnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niwiskach zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej oraz zgodnie z art. 110 ust. 12 w/w ustawy, czyli nie mniej niż 3 pracowników. Wskaźnik zatrudnienia w przeliczeniu na liczbę mieszkańców wynosi 1 pracownik na 2 049 mieszkańców. Ponadto GOPS realizuje zadania zlecone z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o funduszu alimentacyjnym. Zadania te w zakresie obsługi i przyznawania świadczeń podejmuje dwóch pracowników zatrudnionych na stanowisku referenta do spraw świadczeń rodzinnych i referenta ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Obsługę finansowo-księgową GOPS prowadzi księgowa. W skład Klubu Seniora wchodzi stanowisko Kierownik/Opiekun Klubu. Wspieranie rodziny realizuje Asystent Rodziny. Kierownik GOPS reprezentuje ośrodek, zarządza budżetem, prowadzi postępowania i wydaje decyzje w zakresie obowiązujących ustaw, zgodnie z posiadanymi upoważnieniami.

II. Pomoc społeczna w oparciu o ustawę o pomocy społecznej

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy w rodzinie,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) alkoholizmu lub narkomanii,
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł., zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600 zł., zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,
- 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny”- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2 –15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

- 4) osoby i rodziny, których dochód przekracza kryterium dochodowe, ale nie przekracza 150% kryterium dochodowego korzystają z wieloletniego programu wsparcia finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zasady udzielania pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- 1) osoby zainteresowanej,
- 2) jej przedstawiciela ustawowego,
- 3) innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu.

Ustawowy katalog świadczeń zawiera:

1) świadczenia pieniężne:

- a) zasiłek stały - minimalna wysokość 30 zł., maksymalna 1 000 zł.,
- b) zasiłek okresowy - minimalna wysokość 20 zł. - jest to wsparcie gwarantowane, którego wysokość od 2008 r. nie może być niższa niż 50% różnicy pomiędzy dochodem własnym a kryterium dochodowym,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,

2) świadczenia niepieniężne, którymi są:

- a) praca socjalna,
- b) bilet kredytowany,
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne,
- d) pomoc rzeczowa,
- e) sprawienie pogrzebu,
- f) poradnictwo specjalistyczne,
- g) interwencja kryzysowa,
- h) schronienie,
- i) posiłek,
- j) niezbędne ubranie,
- k) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- l) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- m) mieszkanie chronione,
- n) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

III. Formy wsparcia realizowane przez GOPS w Niwiskach w 2023r.

1. Pomoc społeczna w formie zasiłków pieniężnych i w naturze oraz inna działalność socjalna- realizacja ustawy o pomocy społecznej

W 2023 r. ośrodek udzielił następujących form wsparcia:

- 1) **Zasiłki stałe** z tyt. niepełnosprawności(stopień znaczny i umiarkowany) dla 19os. –kwota świadczeń 127 231 zł. (dotacja wojewody);
- 2) **Zasiłki okresowe** z tyt. głównie: bezrobocia, dł. choroby, niepełnosprawności dla 20 rodzin, kwota świadczeń 47 111 zł.(dotacja wojewody);
- 3) **Składki zdrowotne** z tyt. pobierania zasiłków stałych dla 17 os. kwota świadczeń 10 049 zł.(dotacja wojewody), udziału w CIS dla 2 os. kwota świadczeń 1 100 zł. (środki własne);
- 4) **Zasiłki celowe, w tym zasiłki celowe specjalne** dla 44 os. – kwota świadczeń 13 900 zł.(środki własne

gminy);

5) Skierowanie osób i ponoszenie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej dla 5 osób , koszty odpłatności 191 974 zł. (środki własne gminy);

6) Dożywianie dzieci w szkole – zadanie realizowane w 15 placówkach szkolnych na terenie gminy Niwiska i poza jej terenem w ramach programu rządowego „ Posiłek w szkole i w domu”, dla 123 osób, koszt posiłków 127 297 zł. (w 30% środki własne gminy, w 70 % dotacja wojewody) ;

7) Zasiłki celowe na zakup posiłku realizowane w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania dla 44 osób, kwota świadczeń 38 503 zł. (w 25% środki własne gminy, w 75 % dotacja wojewody) ;

8) Praca socjalna polegająca na podejmowaniu szeregu działań na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny dotkniętej różnymi problemami. Celem rozwiązywania problemów rodziny lub osoby pracownik socjalny prowadzi wiele rozmów, podejmuje działania interwencyjne, wspiera podopiecznych w rozwiązywaniu własnych problemów pomaga załatwiać sprawy skomplikowane, współpracuje z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi dla 110 rodzin;

9) Usługi opiekuńcze dla osób starszych i chorych (dla 4 os. , koszt 43 611 zł. -środki własne gminy) **oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi** (dla 1 os., koszt 3 360 zł.-dotacja wojewody).

10) Poradnictwo socjalne dla 110 rodzin;

11) Wypoczynek letni dla dzieci. Kuratorium Oświaty w Rzeszowie przyznało dla naszej gminy 6 bezpłatnych miejsc na wypoczynek dla dzieci z terenów wiejskich z rodzin spełniających kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Zakwalifikowane przez GOPS dzieci wyjechały do Myczkowce.

Tabela 1. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w 2023r. przewidywana liczba osób wymagających wsparcia w 2024r.

L.P.	Wyszczególnienie	Rok	
		2023	2024*
1.	Liczba osób korzystających z pomocy finansowej i niefinansowej	184	205
2.	Liczba osób/dzieci korzystających z posiłków w szkole i zasiłku celowego na zakup posiłku	123	126
3.	Liczba osób umieszczonych w DPS	5	7
4.	Liczba rodzin korzystających z pomocy bez względu na formę zadania własne	182	195
5.	Liczba rodzin korzystających z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej	38	45
6.	Liczba rodzin korzystających z pracy socjalnej	110	120
7.	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	4	6
8.	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS- 03 za 2023r.

* przewidywana liczba osób w 2024r.

Tabela 2. Wykaz środków wydatkowanych na realizację zadań z pomocy społecznej w 2023r.

L.P.	Wyszczególnienie	Rok/wydatki w zł.
		2023
1.	Wydatki na realizację świadczeń z pomocy społecznej - ogółem	568 136
2.	Zasiłki celowe i celowe specjalne	13 900
3.	Zasiłki stałe	127 231
4.	Zasiłki okresowe	47 111
5.	Posiłki w szkołach i zasiłki celowe na zakup posiłku	127 297
6.	Usługi opiekuńcze	43 611
7.	Odpłatność za pobyt w DPS	191 974
8.	Składka zdrowotna	10 049
9.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	3 360
10.	Realizacja Karty Dużej Rodziny	3 603

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS- 03 za 2023r.

2.Organizacja dożywiania dzieci i zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym

W 2023r. na realizację programu wydatkowano środki własne w kwocie 43 899 zł., a gmina pozyskała dotację w kwocie 121 901 zł. Łącznie wydatki na realizację zadania wyniosły 165 800 zł. Pomocy w formie dożywiania udzielono dla 169 osobom, w tym 114 dzieci z 66 rodzin. Wydatkowano również środki na wypłatę zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności w ramach realizacji wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” dla 44 osób z 23 rodzin na kwotę 38 503 zł. (na terenie gminy posiłki dowożone były z SP Niwiska do Huciny, Przyłęka i Siedlanki). Dla 94 uczniów dożywianych w ramach programu posiłki wydawane były w szkołach na terenie gminy Niwiska, 29 uczniów dożywiano w szkołach poza terenem gminy. Rzeczywista liczba osób objętych Programem „Posiłek w szkole i w domu” wynosi 162 osób.

IV. Świadczenia zdrowotne ze środków publicznych- realizacja ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym ze środków publicznych

Jednym z zadań pracowników socjalnych jest przeprowadzanie wywiadów w celu potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych w sytuacji braku możliwości ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W 2023 r. przeprowadzono 3 wywiadów środowiskowych, przyznając świadczenie opieki zdrowotnej ze środków publicznych na okres 90 dni.

V. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Asysta Rodzinna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niwiskach realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Działania te mają na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Wspieranie odbywa się poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej funkcji. W ramach tych zadań Asystent rodziny realizował w 2023r. wsparcie dla 2 rodzin, w tym obejmował asystą 3 dzieci z tych rodzin.

VI. Zadania z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami

Gminny Ośrodek Pomocy otrzymał do realizacji zadania zlecone z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz programów rządowych.

1. Świadczenia rodzinne

Realizowane przez GOPS świadczenia to zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, dodatki z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego, wychowania w rodzinie wielodzietnej oraz świadczenia opiekuńcze: zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, składki emerytalno-rentowe z tyt. wypłacanych świadczeń opiekuńczych oraz :

-**świadczenie rodzicielskie** osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego tj. osobom bezrobotnym, studentom, rolnikom , którzy nie są uprawnieni do świadczeń macierzyńskich w KRUS (7 os.),

- **świadczenia rodzinne ustalone według zasady „złotówka za złotówkę”**- zasiłek rodzinny i dodatki pomniejszone o kwotę jaką przekroczony jest próg dochodowy (25 os.)

Wnioskodawcy nabywali prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków na okres zasiłkowy 2022/2023 gdy dochód na osobę w ich rodzinie wyniósł za 2022 r. maksymalnie 674 zł netto i – w przypadku niepełnosprawnego dziecka - 764 zł netto. Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od dochodu. Specjalny zasiłek dla opiekuna przysługuje, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 764zł.

Tabela 3. Świadczenia rodzinne w 2023r.

L.P.	Rozdział	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	Kwota wypłaconych świadczeń w zł. (dotacja wojewody)
1.	85502	325	4 414 728
2.	85213	25	68 312

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS.

Wyszczególnienie wypłaconych świadczeń :

- 1) Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny (rozdział 85502):
 - kwota wypłaconych zasiłków rodzinnych i dodatków – 1 084 576 zł., fundusz alimentacyjny -84 493zł.
 - kwota wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków dla opiekuna dla 97 os.- 2 795 215 zł.
 - składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe dla 62 os. – 365 249 zł.
 - kwota wypłaconych świadczeń rodzicielskich dla 11 os. – 81 195 zł.
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne (rozdział 85213):
 - kwota wypłaconych składek zdrowotnych dla 25 os. – 68 312 zł.

2. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego

W ramach obowiązujących przepisów koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w krajach UE ośrodek realizuje procedurę postępowań w sytuacji przebywania za granicą członka rodziny osoby składającej wniosek o przyznanie świadczeń rodzinnych lub pobierającej świadczenia rodzinne w Polsce, kierując do Wojewody Podkarpackiego w Rzeszowie zapytania o ustalenie kraju właściwego do wypłaty świadczeń rodzinnych. W ramach przeprowadzonej procedury 15 rodzin z gminy Niwiska pobiera świadczenia rodzinne za granicą lub oczekuje na ich przyznanie.

3. Fundusz alimentacyjny

OPS realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tzw. Fundusz Alimentacyjny.

Na podstawie w/w ustawy wypłaca się świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla osób uprawnionych. Osoba uprawniona to osoba, której przyznano świadczenie alimentacyjne na podstawie wyroku sądu. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w sytuacji bezskuteczności alimentacji potwierdzonej przez komornika na podstawie wydanego zaświadczenia, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209 zł.

Dłużnik alimentacyjny czyli osoba zobowiązana przez sąd do płacenia alimentów jest zobligowany do zwrotu wypłaconych świadczeń w ramach funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami.

Gmina właściwa dla dłużnika jest zobowiązana do prowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego- liczba prowadzonych postępowań przez gminę Niwiska- 6

Tabela 4. Fundusz alimentacyjny wykonanie za 2023r.

L.P.	Rok	Liczba osób uprawnionych do Funduszu Alimentacyjnego	Kwota wypłaconych świadczeń w zł. (dotacja wojewody)
1.	2023	9	84 493

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS.

4. Świadczenia rodzinne i Fundusz Alimentacyjny ogółem wydatkowano kwotą 4 548 282 zł.

5. Realizacja ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat.

Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18. lub 25. roku życia otrzymują KDR na okres ważności orzeczenia.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Dzięki Karcie osoby z rodzin wielodzietnych mogą korzystać m.in. z ustawowych zniżek na przejazdy kolejowe – rodzice lub małżonkowie rodziców 37 proc. na bilety jednorazowe oraz 49 proc. na miesięczne; zniżek w opłatach paszportowych – 75 proc. w przypadku dzieci i 50 proc. dla rodziców i małżonków rodziców oraz darmowych wstępów do parków narodowych.

Kartę przyznaje wójt gminy na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

W 2023r. wydano 203 KDR.

6. Realizacja Lokalnej Karty Dużej Rodziny

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Niwiska Nr X/56/2015 z dnia 30 czerwca 2015r. w sprawie wprowadzenia na terenie gminy Niwiska Programu Wsparcia Rodzin Wielodzietnych –Lokalna Karta Dużej Rodziny mieszkańcy gminy Niwiska mogą korzystać z Pływalni Fregata w Kolbuszowej z 30% zniżką (indywidualne bilety wstępu). Do wstępu upoważnia posiadanie KDR wydanej na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

W 2023r. z tej formy pomocy skorzystało 26 rodzin wielodzietnych, mieszkańców gminy Niwiska, koszt: 5 419 zł.

7. Realizacja ustawy z dnia 15 grudnia 2022r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. w związku z sytuacją na rynku gazu:

Odbiorcy w gospodarstwach domowych, którzy ogrzewają się gazem, mogą ubiegać się o refundację podatku VAT opłaconego od zużytego paliwa gazowego.

Refundacja podatku VAT obowiązuje za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. oraz od dnia 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. Można się o nią ubiegać po otrzymaniu i opłaceniu pierwszej faktury za paliwo gazowe.

Refundacji podlega VAT od paliw gazowych tj. gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy (art.3 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne)

O refundację podatku VAT mogą się ubiegać osoby, które używają paliw gazowych do celów grzewczych i poniosły koszty zakupu tego paliwa. Wnioskodawcą zatem musi być osoba, która faktycznie poniosła koszty wynikające z faktury i zawarła umowę sprzedaży paliw gazowych, ogrzewanie gazowe gospodarstwa domowego zostało zgłoszone do CEEB (Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków).

W 2023r. GOPS wypłacił refundację podatku VAT odbiorcom paliw gazowych dla 39 gospodarstw domowych na kwotę 14 418 zł.

Liczba złożonych wniosków -45, liczba wniosków rozpatrzonych odmownie- 5, liczba wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia – 1.

8. Realizacja projektu „Klub Seniora w Gminie Niwiska”

Od grudnia 2022r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niwiskach realizował projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa VIII Integracja społeczna Działanie 8.3 Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych pn. „Klub Seniora w Gminie Niwiska”. Czas realizacji projektu od 1.12.2022r. do 31.12.2023r.

W ramach projektu powstał Klub Seniora w Gminie Niwiska . Liczba uczestników 44 osób. Klub działa od 28 grudnia 2022r., a uczestnicy projektu mają możliwość korzystania z następujących form wsparcia: zajęcia opiekuńcze, zajęcia muzyczne, zajęcia edukacyjne, zajęcia kulinarne, kosmetyczne, plastyczne w tym rękodzieło, zajęcia w zakresie aktywności ruchowej, zajęcia kulturalne, posiłek, dowóz na zajęcia w Klubie. Klubem kieruje Kierownik Klubu Seniora, który równocześnie pełni funkcję opiekuna. Kwota wydatkowana w 2023r. 384 794 zł. na koszty organizacji zajęć dla seniorów, dowóz, wyżywienie ,zatrudnienie opiekuna i kierownika Klubu.

9. Realizacja resortowego programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej

Program adresowany do:

dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz pełnoletnich osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydanym na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych albo orzeczenia równoważnego do wyżej wymienionego.

Zgodnie z założeniami programu 70% uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia, w tym osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi i trudnościami związanymi z mobilnością i komunikacją.

Usługa asystenta polegała na:

Pomocy przy wykonywaniu codziennych czynności oraz wsparcie w zakresie funkcjonowania w życiu społecznym.

Asystentem zostały zgodnie z założeniami Programu osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje lub co najmniej 6-miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom

niepełnosprawnym np. doświadczenie zawodowe, udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym w formie wolontariatu, osoby wskazane przez uczestnika Programu lub jego opiekuna prawnego, lecz niespokrewnione i niezamieszkujące razem z uczestnikiem Programu. Zatrudnione na umowę cywilnoprawno-prawną w okresie od marca do grudnia 2023 roku na określoną liczbę godzin do świadczenia usługi w ramach asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

LICZBA UCZESTNIKÓW PROGRAMU w 2023r. to 12 osób niepełnosprawnych, w tym:
2 dzieci w wieku do 16 roku życia,

1 osoba z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,

6 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Gmina Niwiska w edycji 2023r. przy udziale 4 asystentów osób niepełnosprawnych, zrealizowała 1913 godzin usług, w tym dla dzieci 316 godzin usług w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2023r. Na realizację zadania wydatkowano środki Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Funduszu Solidarnościowego, w wysokości 78 369 zł.

VII. Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w domowej

W ramach realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niwiskach integruje i koordynuje działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Niwiska. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na terenie gminy: oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej, organizacji pozarządowych oraz kurator zawodowy i dzielnicowy policji. Ośrodek zajmuje się obsługą administracyjno-biurową zespołu i grup roboczych powoływanych do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w sytuacji założenia „Niebieskiej Karty”. Pracownicy GOPS uczestniczą w pracach zespołu i grup roboczych, koordynują działania grup roboczych. W 2023 odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i 44 posiedzeń Grup Roboczych i Grup Diagnostyczno-Pomocowych.

1. Liczba Niebieskich Kart

1.1. Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” otrzymanych przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego - **31** od:

a) przedstawicieli policji - **28**

b) przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - **3**

c) przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych - **0**

d) przedstawicieli oświaty - **0**

e) przedstawicieli ochrony zdrowia - **0**

1.1.a) Liczba osób poszkodowanych zidentyfikowanych poprzez w/w wszczęcie postępowania w ramach procedury „Niebieskie Karty” - **52**

1.1.b) Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie, zidentyfikowanych poprzez w/w wszczęcie postępowania w ramach procedury „Niebieskie Karty” - **26**

2. Podejmowane działania przez GR i GDP

2.1. Liczba prowadzonych przez grupy robocze postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty: **26**

a) liczba pracujących w 2022 r. grup roboczych: **26**

dotyczy również grup roboczych utworzonych w 2022 r. oraz utworzonych w latach poprzednich i kontynuujących działania wobec konkretnych osób w 2023r.

b) liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie, których w/w postępowanie dotyczyło: **52**

c) liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, których w/w postępowanie dotyczyło: **26**

2.2. Realizowanie zadań w 2023r.:

1) opracowanie i realizacja planu pracy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie dla **26** rodzin

2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy dot. **69** rodzin

3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań dla 26 rodzin.

3. Liczba zamkniętych NK z powodu :

1) ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy - § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”: 15

2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań - § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”: 3

VIII. Działania niekonwencjonalne podejmowane w 2023 przez GOPS na rzecz podopiecznych

1) Współpraca z Fundacją Serce w zakresie organizacji paczek żywnościowych dla ubogich rodzin (liczba paczek żywnościowych – 60.

2) Współpraca ze Stowarzyszeniem NIL w Kolbuszowej w organizacji pomocy żywnościowej dla mieszkańców gminy Niwiska (pomoc żywnościowa z Banku Żywności dla 272 os.),

3) Promocja działań na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu,

4) Współpraca z CIS w Kolbuszowej, kwalifikowanie do udziału w warsztatach CIS (wsparcie uzyskało 7 osób).

IX. Potrzeby związane z realizacją zadań pomocy społecznej

Grupą osób, które wymagają największego zaangażowania w formie pracy socjalnej i nakładu środków finansowych z pomocy społecznej są osoby starsze. Zauważa się wzrost konieczności zapewnienia opieki dla tych osób w formie pobytu w ZOI-u , domu pomocy społecznej. Dotyczy to zarówno osób samotnych jak i zamieszkujących z rodziną, która nie może z różnych względów takiej opieki zapewnić. Konieczny jest wzrost nakładów finansowych na pokrycie kosztów pobytu w DPS i usług opiekuńczych w miejscach zamieszkania. Zauważa się też potrzebę rozwoju usług społecznych kierowanych do rodziny w celu udzielenia jej pomocy specjalistycznej np. formie terapii, zajęć wyrównawczo-kompensacyjnych dla dzieci, poradnictwa prawnego i psychologicznego, usług opiekuńczych, świetlicowego wsparcia dla dzieci i młodzieży, rozwoju usług społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych. W dziale świadczeń rodzinnych zauważa się stałe zmiany i wzrost nakładów finansowych na realizację świadczeń opiekuńczych (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze).

X. Podsumowanie

Powyższe dane wskazują na fakt, iż obecny system pomocy społecznej to szereg działań z zakresu ustaw o różnej tematyce zabezpieczenia społecznego. Z pomocy społecznej korzystają głównie osoby i rodziny o niskich dochodach, dotknięte różnymi problemami życiowymi, w tym najczęściej: niepełnosprawnością, bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, długotrwałą chorobą, ale również osoby i rodziny, którym nie ustala się sytuacji dochodowej. Dotyczy to takich okoliczności życiowych jak: przemoc domowa, zdarzenie losowe, wielodzietność przy ustalaniu uprawnień KDR, wsparcia w formie pracy socjalnej. Spośród najczęściej stosowanych form pomocy osobom potrzebującym na pierwsze miejsce wysuwa się praca socjalna, która jest niepieniężną formą, a wymaga dużej wiedzy i zaangażowania osobistego pracownika socjalnego. Przynosi też duże efekty w aktywizowaniu osób dotkniętych różnymi problemami, tak aby same mogły radzić sobie z trudnościami jakie ich dotyczą.

Dziękujemy wszystkim osobom wspierającym działalność ośrodka szczególnie: wójtowi gminy, radnym, sołtysom wsi, policjantom- dzielnicowym, dyrektorom szkół, przedstawicielom organizacji pozarządowych głównie Caritas w Niwiskach, pracownikom GOZ za zrozumienie, głębokie zaangażowanie w sprawy pomocy osobom potrzebującym, za wspólne działania.

Niwiska, 22.04.2024 r.